

การพยาบาลผู้ป่วยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิด ST segment ยกขึ้น (STEMI) : กรณีศึกษา

นางสาวจิณัฐตา คำสารักษ์, พย.บ.

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยแถลง

บทคัดย่อ

ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน (Acute Myocardial Infarction) เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตสำคัญของประชากรทั่วโลก สำหรับในประเทศไทย จากข้อมูล Thai ACS registry ในปี 2562-2566 พบว่าอัตราการตายของผู้ป่วยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (STEMI) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เท่ากับ ร้อยละ 8.85, 10.50, 10.60, 9.05 และ 9.46 ตามลำดับ (กรมการแพทย์, 2566) โรงพยาบาลห้วยแถลงเป็นโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง มีระยะทางห่างจากโรงพยาบาลศูนย์ 70 กิโลเมตรใช้เวลาในการเดินทาง 1.5 ชั่วโมง ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง สถิติข้อมูลผู้ป่วยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน พบจำนวนผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือด (STEMI) ปี 2562-2566 จำนวน 29,36,17,22 และ 30 คนตามลำดับ มีอัตราการเสียชีวิต ปี 2562-2566 คิดเป็นร้อยละ 10.34 ,0.00 ,23.53 ,0.00 และ 10.00 ตามลำดับ (งานเวชระเบียน โรงพยาบาลห้วยแถลง, 2567) ดังนั้นการคัดแยกผู้ป่วยที่แม่นยำ รวดเร็ว จนได้รับการวินิจฉัยที่ถูกต้องทันเวลา และขอคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วยให้ได้รับยาละลายลิ่มเลือด มีการป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง และการส่งต่อไปโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ตลอดจนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้ป่วย ญาติ และทีมวิชาชีพเพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัย จึงเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของพยาบาลห้องฉุกเฉิน

กรณีศึกษา ผู้ป่วยชายไทย อายุ 61 ปี มาด้วยอาการแน่นหน้าอกร้าวมาลึนปี แพทย์วินิจฉัย Anterior wall STEMI ได้รับการส่งต่อแบบ FAST Track STEMI ไปโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ระหว่างดูแลใช้กรอบแนวคิดการคัดแยกผู้ป่วยตามความเร่งด่วนโดยใช้ ESI Triage (กรมการแพทย์,2561) ใช้การประเมินผู้ป่วยวิกฤต ABCDE ตามขั้นตอนของ Admission Quick Check Assessment ในการประเมินระยะปฐมภูมิ (Primary Assessment) และการประเมินระยะทุติยภูมิ (Secondary Assessment) รวมถึงใช้กระบวนการพยาบาล 5 ขั้นตอนเพื่อประเมินรวบรวมข้อมูลสนับสนุนในการวินิจฉัยทางการพยาบาล การวางแผน การปฏิบัติการพยาบาลและการประเมินผล และพบว่าหลังให้ยา ASA(300mg) 1 tab เคี้ยวก่อนกลืนจำนวน1dose, Clopidogrel 75 mg 4 tab จำนวน 1dose และให้ยาละลายลิ่มเลือด (Streptokinase) 1.5 ล้านยูนิต ไม่ดีขึ้นแพทย์ consult แพทย์เฉพาะทาง จำเป็นต้องได้รับการส่งต่อไปโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาแบบ FAST Track STEMI และได้รับการทำ PCI ในวันต่อมา และสามารถรักษาจนจำหน่ายกลับบ้านได้

คำสำคัญ ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิด ST segment ยกขึ้น (STEMI)